

Kdo věří státu, má v hlavě piliny, vzkazuje Šichtařová. Rakušan nepochopil, kdo ho živí

- CZ24 News | 21. srpna 2023

ČESKO: Inlace byla obrovská, ale naděje je v tom, že klesá. Ekonomika začíná růst a lepší jsou i daňové příjmy státního rozpočtu. Tato svá tvrzení vyšperkoval ministr Vít Rakušan slovy, že STAN vnímá obtížnou situaci lidí, proto odmítl, aby klesaly platy státních zaměstnanců. „Vůbec nemluví o soukromém sektoru, jako by si ani neuvědomoval, že existuje a ministra živí, protože nebýt soukromého sektoru, nebylo by daní a nebylo by peněz na výplatu ministra,“ říká pro ParlamentníListy.cz Markéta Šichtařová s údivem, jak šéf vnitra odkryl pravou tvář svého uvažování.

V srpnu 1989 vyšel v Technickém magazínu zcela nevídaný článek pod titulkem *Prognostika a přestavba*. Stálo v něm, že se Československo mění v zaostalou zemi. Ekonom, který ho napsal, otevřeně kritizoval způsob, jakým bylo hospodářství u nás řízeno. Poté, co si prošel v uplynulých letech vysokými ústavními funkcemi, je na zaslouženém odpočinku, ale chuť vyjadřovat se k dění ho nepřešla. V rozhovoru pro CNN Prima News řekl Miloš Zeman, neboť o něm je řeč, že hlavní faktor inflace je hrůzostrašný deficit státního rozpočtu. Ovšem místo nějakých 60 opatření v konsolidačním balíčku navrhl jako hlavní řešení zrušení superhrubé mzdy a slevy na poplatníka. Vydala by tato dvě opatření za celý konsolidační balíček, jak se bývalý prezident domnívá?

Ne, nevydala. Ale popořádku. Miloš Zeman má pravdu, že hrůzostrašný deficit státního rozpočtu je jednou z příčin vysoké inflace, a to příčinou nejspíš nejvýznamnější (vedle toho je tu ještě enormně silná příčina naší centrální banky a dále jsou to značné zahraniční vlivy).

Ale co si musíme říci natvrdo – deficit veřejných financí není nemocí ekonomiky, ale jen příznakem nemoci. Stejně jako inflace je jen příznakem nemoci. Tou skutečnou nemocí je rostoucí moc státu, rostoucí podíl veřejných výdajů na HDP. To je ten pravý problém, který se jenom jako vedlejší efekt projevuje v tom, že vzniká schodek veřejných financí a také vzniká inflace. Když ale vybereme ještě víc peněz do státního rozpočtu, abychom rozpočet vyrovnali, znamená to, že přerozdělíme ještě větší díl hodnot. Ještě víc uzmeme soukromému sektoru a ještě víc nahneme do státního sektoru. Nemoc nezmizí, jenom potlačíme jeden její příznak. Takže to není dobré řešení.

Bez ohledu na to, jestli pro vyrovnání státního rozpočtu by účinnější byl konsolidační balíček, nebo zrušení superhrubé mzdy a slevy na poplatníka, jak navrhuje Miloš Zeman, chybné jsou cesty obě, protože ekonomika nepotřebuje větší stát a menší soukromý sektor, i kdyby to mělo znamenat vyrovnané či dokonce přebytkové veřejné finance. Ekonomika potřebuje malý stát. A toho je možno docílit jediné pravým opakem než brát peníze soukromému sektoru: Totiž škrtat veřejné výdaje a propouštět státní zaměstnance.

Objevují se zvěsti, že vláda zřejmě vyhoví výhradám firem a odborových svazů proti zrušení daňové výjimky u stravenek a dalších výhod pro zaměstnance nad rámec mzdy. Proč by právě u benefitů měl kabinet couvnout? Kvůli odborům? Stravenkovým firmám? Kvůli zaměstnancům? Ze strachu, že přijde o voliče?

Netuším, proč by měl couvnout. Daně ráda nemám. Ale když už jsou daně, nechť jsou bez výjimek, protože tak jsou aspoň čistší.

Ministr vnitra Vít Rakušan v rozhovoru pro Aktuálně.cz řekl, že inflace byla obrovská, ale naděje je v tom, že klesá. Ekonomika dle něj začíná růst a lepší jsou i daňové příjmy státního rozpočtu. Vnímá obtížnou situaci lidí, proto jako STAN odmítli, aby klesaly platy státních zaměstnanců. „Jsem přesvědčený, že tento elementární sociální smír je v tuto chvíli důležitější než tempo snižování deficitu státního rozpočtu,“ prohlásil. Není s podivem, že ho zajímá spokojenost státních zaměstnanců, ale o soukromé sféře neztratí ani slůvko?

Ano, to je rozhodně zvláštní demaskování uvažování. Nejenže vůbec nemluví o soukromém sektoru, jako by si ani neuvědomoval, že soukromý sektor existuje a ministra vnitra živí, protože nebyť soukromého sektoru, nebylo by daní a nebylo by peněz na výplatu ministra. Ale taky ona formulace: „sociální smír je v tuto chvíli důležitější než tempo snižování deficitu“ ukazuje, že ministr vůbec nerozumí tomu, co jsem popsala u vaší první otázky. Totiž sociální smír může být, pokud lidé nebudou chudnout. A lidé budou chudnout, pokud bude inflace. A schodek rozpočtu působí inflaci a chudnutí. Ministr tomu vůbec ekonomicky nerozumí.

Jak významný je vládou přijatý návrh zákona o dorovnávacích daních, který by měl vést k placení vyšších daní v Česku například společnostmi, jako jsou Google, Apple či Meta, majitel sociální sítě Facebook?

Moc si od toho neslibuji. Ten návrh zákona převádí do českého práva evropskou směrnici a vychází z dohody zemí Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. Což znamená, že je výrazem nějakého koordinovaného úsilí, a to také znamená, že nějaký efekt to mít bude. Kdyby šlo o sólo akci české vlády, byl by efekt mnohem menší. Ale ani tak se mi to nelíbí. Není správné trestat dodatečnou daní úspěšné firmy za to, že jsou úspěšné.

Já vím, že většina lidí nemá ráda velké korporace provozující sociální sítě a podobně. Jsou to jakési technologické monopoly. Jenomže životní cyklus takových firem je omezený. Dneska se tyto firmy zdají být neotřesitelné, za dvacet let tu vůbec být nemusí. Nejsou „nebezpečné“ v tom slova smyslu, jak mají lidé často pocit, jsou ve skutečnosti jen dočasné, tak jako dočasná byla Nokia. A není správné nastavovat filozofii státu tak, že když někdo zazáří, potrestáme ho za to. To je principiálně pomýlená filozofie. Ty peníze, které z ní stát vytríská, nestojí za to, aby si stát takhle špinil své vlastní filozofické kořeny.

Analytici agentury Bloomberg varují, že Německo stále dramatičtěji zaostává za USA. Podle nich také eurozóně hrozí největší krize od jejího vzniku. Rovněž zmiňují, že letos podle prognóz poprvé od roku 2003 dojde k nezvyklé situaci, kdy se německá ekonomika propadne, zatímco italská poroste. Prý na tom není nic divného, když Italové těží z masivních výdajů peněz z fondů EU, které jim ze severu posílá ponejvíce německý daňový poplatník. Může se ekonomický obr Evropy, který už začíná být označován za nemocného muže Evropy, z aktuálních potíží dostat bez velkých ztrát, což by určitě uvítalo i Česko, které je na Německu ekonomicky hodně závislé?

Že Německo zaostává, souhlasím. Nejen Německo, ale celá eurozóna, potažmo celá EU. Že eurozóně hrozí největší průšvih od jejího vzniku, souhlasím taky. Ostatně v mém posledním videu na YouTube se přesně k tomu vyjadřuji, jen jinými slovy, totiž mluvím o tom, že se množí velmi varovné signály, že v Evropě se k něčemu schyluje.

Ano - německá ekonomika se propadne, protože platí dluhy za celou eurozónu. Ano, italská asi poroste, ale není to zdravý růst, je to růst na umělých steroidech, a ve zlém se Itálii vrátí - jednak v gigantickém dluhu, který dříve či později bouchne, a jednak i v tom, že investice, které Itálie za tyto

peníze provádí, jsou pomýlené, chybné, neefektivní. Je to růst, který lidem nepomáhá, jenom je vykazován statisticky, aniž by zvyšoval životní úroveň. Je to podivné, jako Babišův program Antivirus taky společnosti nepomohl, protože se později vrátil v gigantické inflaci, která demaskovala, jak jsme vlastně zchudli.

A ne – Německo se z toho všeho beze ztrát nedostane, stejně jako celá eurozóna se z toho jen tak snadno nedostane, protože – jak v onom videu vysvětluji – už se roztočila spirála na druhou stranu. Už se začala prudce a nekontrolovatelně zmenšovat takzvaná peněžní zásoba a v ekonomice se živelně likvidují předešlé chybné investice. Bezbolestná cesta ven neexistuje. Bylo vytištěno příliš mnoho nekrytých špatných peněz a bylo vládou vytvořeno příliš mnoho dluhů. To je jako zeptat se, jestli někdo, kdo se předlužil a je zralý na exekutora, se z toho může dostat bezbolestně. Nemůže. Na to měl myslet dříve.

Bývalý guvernér ČNB Jiří Rusnok v rozhovoru pro Lidovky.cz zkritizoval, že pokud Senát příští týden schválí poslanci už odhlasované zpřísnění parametrů pro valorizaci penzí a pro předčasný nástup do důchodů, tak se lidem pravidla změny už od září. A to i těm, kdo si podali žádost v posledních měsících podle nynějších parametrů. Tím prý jenom erodují důvěru ve stát a v to, že se chová seriózně a férově. „Ti, kdo tuto nepříjemnou změnu nyní zažijí, co budou říkat svým dětem? Státu vůbec nevěř, já jsem měl odejít do penze tehdy a tehdy, a najednou mi to o rok odložili...” rozhořčil se. I když vás se tato situace netýká, vedla byste své děti třeba z jiných důvodů k tomu, aby státu nevěřili?

Já své děti samozřejmě vedu k tomu, aby státu nevěřili. Kdo státu věří, má v hlavě piliny. Stát nemá motivaci chovat se k lidem tak, aby jim pomohl. Stát je totiž velmi vágní kategorie, v realitě stát je skupinou úředníků a politiků. A každý úředník i politik má primární motivaci pomoci sám sobě. Úředník i politik se bude mít tím líp, čím větší rozpočet bude ovládat; rozhodně se nebude mít líp, když bude podporovat volný trh, osobní zodpovědnost, samostatnost.

Je to velmi jednoduché: Můj byznysový výsledek, stejně jako největší vítězství v mém osobním životě, jsou všechna dána pouze a jen tím, že jsem spoléhala na svůj úsudek a věřila sama v sebe, což velmi často – a v případě byznysu vždy – bylo v příkrém rozporu s úsudkem mainstreamu a státu.

[ZDROJ](#)